

Finansdepartementet
Postboks 8008 - Dep.
0030 OSLO

Dato: 18.06.2013
Vår ref.: 13-577
Deres ref.: 13/410 SL HS/KR

Høring - norsk gjennomføring av FATCA-avtale med USA

Finans Norge viser til departementets høringsbrev 15. april 2013 vedrørende norsk gjennomføring av bilateral avtale med USA om FATCA mv.

Våre hovedsynspunkter er:

- Det er ingen grunn til å utvide virkeområdet for FATCA-rapporteringen til alle kunder før man har høstet tilstrekkelig erfaring med de omfattende rapporteringskravene som allerede skal innføres for amerikanske kunder. En generell utvidelse vil for enkelte rapporteringspliktige medføre et betydelig merarbeid. Det er ikke utredet hvorvidt dette motsvares av noen tilsvarende innfordringsmessig gevinst.
- Den foreslåtte hjemmelsbestemmelse i ligningsloven § 5-4 er for generell og bør presiseres. Etter bestemmelsen synes det som om rapporteringspliktige pålegges en ubegrenset plikt til på eget initiativ og ansvar finne frem til opplysninger om forhold som kan få betydning for skatteleggingen av investor. Bestemmelsen oppfyller ikke de alminnelige krav til klarhet og avgrensning som må oppstilles på bakgrunn av rapporteringspliktiges taushetsplikt.
- Det er viktig at gjennomføringsforskriftene blir forståelig for de rapporteringspliktige. Det er en klar fordel om disse benytter innarbeidede norske begreper, og i størst mulig grad tilpasses finansinstitusjonenes eksisterende løsninger, særlig hva gjelder kravene til kundekontroll. Et utkast til forskrifter bør derfor utformes i samarbeid med representanter fra finansnæringen og deretter vedtas så fort som mulig.

- Norske regler bør åpne for anvendelse av amerikanske FATCA-regler som alternativ til norske forskrifter. Dette vil lette gjennomføringen for konsern med virksomhet i flere land. Det bør tas inn en hjemmel for å sikre at Finanstilsynet kan gjøre unntak fra regelverket ved uklarheter.

1. Innledende merknader

Finans Norge vil innledningsvis berømme departementet for arbeidet som er lagt ned for å få på plass en norsk bilateral FATCA-avtale. Finans Norge har i lengre tid hatt tett og konstruktiv dialog med norske myndigheter om behovet for en norsk bilateral FATCA-avtale, for å sikre norske institusjoner like rammevilkår som andre finansinstitusjoner i europeiske land. Vi er derfor svært tilfreds med at departementet har arbeidet raskt og effektivt, og at avtalen nå er på plass. Det er også positivt at man parallelt med avtaleslutningen har arbeidet med forslag til nødvendige lovhjemler slik at disse kunne sendes på høring umiddelbart etter signering.

Det er like fullt viktig å gi næringen tilstrekkelig tid til implementering. FATCA-regelverket er komplisert og vanskelig tilgjengelig. Både systematikk, definisjoner og metodikk avviker fra gjeldende norsk finansregulering. Selv med ekspedit håndtering fra departementets side vil gjennomføringen av de nye FATCA-reglene fordre implementering av nye rutiner og systemer hos de berørte rapporteringspliktige institusjoner, som vil kreve ikke ubetydelige ressurser. Implementeringen vil dessuten måtte gjennomføres i løpet av svært kort tid – i praksis høsten 2013. Det minnes om at FATCA-implementeringen i tid vil falle sammen med implementeringen av EUs nye og svært omfattende regelverk for både banker og forsikringselskaper (CRD IV og Solvens II), samt en rekke andre regelverksendringer. Også disse endringene vil innføres i løpet av de førstkomende årene og vil kreve betydelige ressurser i de berørte virksomheter.

Finansinstitusjonene trenger derfor all den tid de har til rådighet for å komme à jour med de nye FATCA-kravene. Utkast til gjennomføringsforskrifter bør derfor utarbeides i samarbeid med næringen og sendes på høring så fort som mulig slik at de rapporteringspliktige får innsikt i de mer praktiske sidene ved reglene. I forlengelsen av dette må også nødvendige formater for rapportering komme på plass i god tid før første rapportering skal gjennomføres i 2015. Systemendringer i finansinstitusjoner er underlagt et strengt regime og kontroll, og vil derfor erfaringsmessig ta tid å implementere. Finans Norge er kjent med at det pågår et arbeid i OECD for utarbeidelse av felles skjema for rapportering. Fra finansnæringens ståsted er det viktig at man finner fellesløsninger for rapportering, slik at den praktiske siden av dette også hensyntar større finanskonsern som rapporterer til flere land.

I denne sammenheng vil det være behov for presis veiledning fra myndighetene om hvordan de nye kravene skal forstås. Selv om finansbransjen vil arbeide for en felles forståelse av regelverket gjennom sine bransjeorganisasjoner er det viktig at også relevante myndighetsorganer bidrar i denne forbindelse. Finans Norge har merket seg at det bl.a. tidligere er signalisert at slik veiledning vil bli gitt fra Finanstilsynet. Det er en klar fordel at slike prosesser kjøres i dialog med næringen slik at veiledning "treffer" i forhold til de juridiske og praktiske problemstillinger som foretakene støter på i sin etterlevelse av regelverket.

Hva gjelder gjennomføringsforskriftenes nærmere utforming minnes om at man fra amerikanske myndigheter har signalisert at IGA-ene som sådan åpner opp for større fleksibilitet i gjennomføringen av FATCA enn det omfattende amerikanske forskriftsverket legger opp til. Hele poenget med de bilaterale avtalene er nettopp at FATCA skal kunne implementeres og tilpasses eksisterende nasjonale regler. Dette er - i motsetning til mye av EU-reguleringen på finansområdet - ikke et sett med fullharmoniserte regler. Man bør derfor fra departementets side vise nødvendig fleksibilitet i å gi gjennomføringsregler som er tilpasset eksisterende nasjonalt regelverk og systemer, samtidig som man åpner for at enheter som er del av internasjonale konserner alternativt kan benytte de amerikanske forskriftene, jf. nedenfor pkt. 5.

2. Generelt om skatterapportering fra tredjemenn

Finans Norge har registrert at det fra myndighetshold er et ønske om å kanalisere innhenting av ligningsdata gjennom opplysninger fra tredjemenn – typisk banker, verdipapirforetak/-fond, og forsikringselskaper – og ikke direkte fra den skattepliktige. En slik dreining har en prinsipiell side som Finans Norge tidligere har påpekt i bl.a. høringen forut for utvidelse av ligningsloven § 6-15 om ligningskontroll hos tredjemenn, som ble vedtatt høsten 2012. Dette forslaget til endringer innebærer i tillegg en utvidelse av den regulære rapporteringen fra tredjemenn – og ikke hvilke opplysninger ligningsmyndighetene kan be om å få ved en individualisert skattekontroll av en enkelt kunde.

Finans Norge ser at opplysninger fra tredjemenn som banker og forsikringselskaper utgjør meget viktige kontrollopplysninger for ligningskontrollen. Banker, forsikringselskaper, samt verdipapirforetak og –fond legger i dag ned ikke ubetydelige ressurser i å bistå ligningsmyndighetene ved rapportering. Oversiktelige elektroniske arkiver gjør det ofte hensiktsmessig for ligningsmyndighetene å basere ligningskontrollen på informasjon mottatt fra tredjemenn som nevnt, i stedet for opplysninger fra den skattepliktige.

Det prinsipielle utgangspunkt bør imidlertid fortsatt være at primærkontrollen av den skattepliktiges ligning skjer ved at den skattepliktige pålegges å oppgi konkret og relevant informasjon til myndighetene. Ligningskontroll er et forhold mellom den enkelte skatteyder og skattemyndighetene, og skatteyers opplysningsplikt må fortsatt være den primære kilden for ligningsforvaltningens kontroll. En stadig uthuling av dette utgangspunkt vil på sikt kunne underminere den enkelte skattepliktiges ansvar for ligningsrapporteringen.

Finans Norge savner en generell drøftelse fra myndighetene om bruken av tredjemannsrapportering i skatte- og ligningsrapportering. Det prinsipielle utgangspunkt bør imidlertid fortsatt bør være at primærkontrollen av den skattepliktiges ligning skjer ved opplysningsplikt for den skattepliktige.

3. Utvidelse av virkeområdet

Departementet foreslår i høringsnotatet pkt. 3.3 at den utvidede opplysningsplikten til norske myndigheter som følge av FATCA gjøres generell, slik at de kontoopplysningene som institusjonene pålegges å gi om sine amerikanske kunder gis for samtlige kunder. Finans Norge ser at det med utgangspunkt i kontrollhensyn alene kan være grunner til å utvide rapporteringsplikten slik at den omfatter samtlige kunder - ettersom dette vil gi økte grunnlagsdata. En slik utvidelse vil på den annen side ha en åpenbar merkostnad for de finansinstitusjoner som underlegges rapporteringen. Dette er ikke kommentert i høringsnotatet.

Hovedbegrunnelsen for at det både fra finansnæringen og myndighetshold har blitt lagt ned et arbeid for å få på plass en bilateral FATCA-avtale, er at dette vil medføre forenklinger og kostnadsbesparelser for de institusjonene som ellers rammes av FATCA. Avtalen sikrer at rapportering av det begrensede antall kunder i norske banker og forsikringsselskaper som er amerikanske skattepliktige kan gjøres innenfor et norsk regelverksregime, samtidig som norske foretak bevarer like konkurransevilkår som institusjoner i andre land.

For de fleste berørte institusjoner er det i praksis kun en liten del av kundemassen som vil omfattes av rapporteringspliktene som følger av FATCA. I de fleste institusjoner vil disse utgjøre promiller, snarere enn prosenter av kundemassen. Å utvide denne rapporteringen til å omfatte alle kundene vil selvsagt innebære et betydelig merarbeid for finansinstitusjoner og andre som pålegges slik rapportering.

Dersom myndighetene velger å utvide virkeområdet utover de forpliktelsene som ligger i FATCA-reglene vil de rapporteringspliktiges "gevinst" ved avtalen lett kunne "spises opp". En generell rapportering av alle finansielle aktive for alle kunder vil fordre en helt

annen ressursbruk enn det som følger av en gjennomføring av FATCA –reglene alene. Det er grunn til å minne om at ligningsmyndighetene også i dag vil få tilgang til slike opplysninger ved kontroll. Dette er også de skattesubjekter dette gjelder kjent med – noe som i seg selv virker kontrollerende for hva som oppgis i selvangivelsen.

I høringsnotatet er det ikke noen vurdering av hvilken ressursbruk en generell utvidelse vil medføre for de rapporteringspliktige eller hvilken reell innfordringsmessig betydning dette vil ha for skatteetaten, utover et større tilfang av grunnlagsdata. Finans Norge kan ikke se at departementet har tilstrekkelig grunnlag for å anføre at en slik utvidelse vil ha betydelig provenymessig effekt. Derimot er det helt åpenbart at det vil påføre de berørte institusjoner økte kostnader. Høringsnotatet berører heller ikke forholdet til hvilke konsekvenser innføring av en generell rapporteringsplikt vil kunne få for institusjoner som i utgangspunktet skal forholde seg til de forenklede rutinene etter vedlegg II.

Finans Norge ser at denne del av forslaget er initiert av et generelt arbeid i flere land innenfor dette området, som særlig har utspring i EU. Det er i høringsnotatet imidlertid ikke sagt noe om innenfor hvilken tidsplan man ser for seg at rapporteringsplikten vil gjøres generell. I pressemeldingen fra departementet 15. april 2013 erkjennes at en generell opplysningsplikt krever systemtilpasninger både hos Skatteetaten og i finansinstitusjonene og det på denne bakgrunn legges opp til en trinnvis utvidelse av rapporteringspliktene. Hvilket tidsskjema man ser for seg her, fremstår imidlertid som uklart.

For finansnæringen må det være legitimt å be om at man avventer en slik utvidelse til man har høstet erfaring med rapporteringen av amerikanske kunder, slik at systemer, rutiner, format etc. er tilstrekkelig innarbeidet både hos de som skal rapportere og de som skal motta rapporteringen. En slik utvidelse som forespeilet har pr. dag ingen internasjonal forankring, selv om vi er kjent med at man arbeider for en generell forpliktelse til automatisert skatterapportering med flere land, jf. Finansministerens støtteskriv 14. juni 2013 til G8 initiativet om utarbeidelse av internasjonalt regelverk etter mal av FATCA. En formell ferdigstilling av dette arbeidet ligger imidlertid likevel noe frem i tid. Norske myndigheter har således i dag ingen internasjonale forpliktelser til å utvide rapporteringen utover de allerede omfattende krav til ligningsrapportering som følger av gjeldende regelverk.

En utvidelse av rapporteringen har også en side mot finansinstitusjoners behandling av konfidensiell kundeinformasjon. Finans Norge viser til at det på andre områder bl.a. pasientopplysninger, har vært et selvstendig poeng at det ved automatisk rapportering av opplysninger kan være større fare for at opplysninger kommer på avveie. Dette kan skyldes feil og mangler både hos de rapporteringspliktige og hos myndighetene. Konsekvensene ved sikkerhetsbrudd ved at et større omfang av opplysninger samles hos

skatteetaten (risiko for hacking av databasen mv.) er ikke drøftet i høringsnotatet, men Finans Norge er kjent med at tilsvarende planer om sentralisering av informasjon innen Helsevesenet er stoppet med bakgrunn i personvern hensyn. En utstrakt bruk av opplysninger fra tredjemenn vil også kunne få konsekvenser knyttet til den skattepliktiges ansvar for feilinformasjon.

Taushetsbelagt kundeinformasjon på avveie er en del av den operasjonelle risiko på begge sider av rapporteringsleddene, men for rapporteringspliktige finansinstitusjoner vil slike feil kunne medføre erstatningsansvar.

Finans Norge mener derfor at en utvidelse av rapporteringsplikten bør avvete situasjonen i de øvrige europeiske land. Det er ingen grunn til å utvide virkeområdet for FATCA-rapporteringen til alle kunder før man har høstet tilstrekkelig erfaring med de omfattende rapporteringskravene som allerede skal innføres for amerikanske kunder. Et parallelt krav om identifisering og rapportering for kunder fra øvrige land øker risikoen for at forpliktelsene etter FATCA-avtalen ikke kan gjennomføres på en betryggende måte.

4. Merknader til foreslåtte hjemmelsbestemmelser

Det er i høringsnotatet foreslått endringer i ligningsloven § 5-4, § 5-9 bokstav c), § 5-11 og § 5-12, hvor sistnevnte er en ren delegasjonsbestemmelse for nærmere forskrifter. Finans Norge er enig med departementet i at det rent lovteknisk er hensiktsmessig å overlate gjennomføringen av FATCA-avtalen til forskrifter, ettersom dette gir en større fleksibilitet ved senere endringer av regelverket.

Samtidig er det grunn til å presisere at hjemlene for å pålegge finansforetak plikt til å rapportere opplysninger må være tilstrekkelig avgrenset og klare. Dette gjelder ikke minst dersom man fra myndighetshold ønsker å utvide rapporteringen til forhold utover FATCA-reglens virkeområde.

Banker og forsikringsselskapers taushetsplikt setter skranker for utlevering av kundeopplysninger. Taushetspliktbestemmelsene i banklovene og forsikringslovgivningen¹ stiller strenge krav til klare hjemler for utlevering av opplysninger om kunder. Unntak fra taushetsplikten – eksempelvis opplysningsplikt overfor skatte- og ligningsmyndigheten – fordrer et klart hjemmelsgrunnlag.

---

¹ Sparebankloven § 21, forretningsbankloven § 18, finansieringsvirksomhetsloven § 3-14 og forsikringsvirksomhetsloven § 1-6

Ordlyden i forslaget til ny § 5-4 nr. 2 synes imidlertid å overlate til de rapporteringspliktige å avgjøre hvilke opplysninger som kan få betydning for skattleggingen av investorer, uten at det er henvist til at noen nærmere avgrensning følger i forskrift. Etter forslaget til lovtekst skal det "gis opplysninger om forhold som kan få betydning for skattleggingen av investor". Det er heller ikke gitt noen hjemmel til noen nærmere presisering av dette i forskrift, men kun vist til at man i forskrift kan gi opplysningsplikten virkning for tidligere år, jf. utkastet til § 5-4 nr.2, 3. pkt.

Det er lite hensiktsmessig å pålegge de rapporteringspliktige finansinstitusjonene jobben som skattekontrollør og overlate til den enkelte rapporteringspliktige å finne den nærmere avgrensningen av hvilke opplysninger som er nødvendige for ligningskontrollen. Hele poenget med automatisk rapportering – slik man bl.a. har under FATCA - er jo nettopp at slik rapportering er kostnadseffektiv ved at den genereres uten nitidige forundersøkelser fra den rapporteringspliktiges side. En utvidet rapportering – som foreslått – vil også reises spørsmål om rapporteringen vil generere overskuddsinformasjon i personvernrettslig forstand. Dette er i så fall et spørsmål som bør vurderes av Datatilsynet.

En rekke vanskelige problemstillinger vil oppstå i kjølvannet av en hjemmel med uklar rekkevidde. Finans Norge legger til grunn at det kun er opplysninger som den enkelte rapporteringspliktige selv har herredømme over som skal rapporteres og at det ikke ligger det i den foreslåtte bestemmelsen at rapporteringspliktige også må fremskaffe informasjon "som kan få betydning for skattleggingen". Finans Norge legger til grunn at en slik plikt ikke fordrer noen videre undersøkelser fra rapporteringspliktiges side i denne forbindelse, og at det heller ikke skal innhentes opplysninger fra tredjemenn.

Det minnes for øvrig om at en presis angivelse av alle kunders eierskap til finansielle aktiva ikke nødvendigvis er noen lett øvelse for finansinstitusjonene som har slike aktiva i depot eller lignende.. For den enkelte finansinstitusjon vil avgrensning av rettighetshaverne kunne by på adskillige utfordringer, ettersom finansinstitusjonen ikke nødvendigvis vil ha full oversikt over rettighetsforholdene og mandater knyttet til ikke-realregistrerte verdipapirer.

Dersom myndighetene - til tross for ovennevnte innvendinger - finner grunn til å utvide rapporteringsplikten slik foreslått ber Finans Norge om at hjemmelsbestemmelsen snevres inn slik at det fremgår klart hvilken informasjon som den rapporteringspliktige skal opplyse om. Det kan ikke være opp til den rapporteringspliktige å avgjøre hvilken informasjon som er relevant for skattleggingen av kunder. Av hensyn til taushetsplikten må kravet til informasjon som rapporteringspliktige skal gi skattemyndighetene være tilstrekkelig avgrenset.

Finans Norge foreslår følgende alternative lovtekst:

§ 5-4 Om finansielle instrumenter

1. (...)

2. «Opplysningene skal vise den enkeltes samlede beholdning av finansielle instrumenter og andre finansielle produkter. Det skal også gis opplysninger om investors erverv, realisasjoner og andre eierskifter, samt avkastning i løpet av inntektsåret. Departementet kan i forskrift bestemme at det skal gis opplysninger om øvrige forhold som kan få betydning for skattleggingen av investor og at det skal gis opplysninger om forhold som nevnt for tidligere år og opplysninger som viser registrerte transaksjoner på en eller flere av investors konti i en bestemt periode.»

5. Om henvisning til amerikanske FATCA-forskrifter

Departementet skriver i høringsnotatet² at de ser det som hensiktsmessig at de norske forskriftene som skal gjennomføre avtalen, åpner opp for at norske finansinstitusjoner i stedet kan følge amerikanske FATCA- forskrifter der hvor avtalen åpner for det. Om lovteknikken heter det:

"Departementet antar at det er mest hensiktsmessig at de aktuelle bestemmelsene i relevante amerikanske forskrifter innarbeides direkte i forskrift, og ikke gjennom en generell henvisning til amerikansk rett. Departementet oppfordrer derfor de finansinstitusjonene som ser seg tjent med slike regler til å redegjøre nærmere for dette."

Finans Norge mener norske regler bør åpne for anvendelse av amerikanske FATCA-regler som alternativ til norske forskrifter. Mange av de virksomheter som underlegges FATCA-regelverket gjennom den bilaterale avtalen er datterselskaper eller filialer av finanskonsern med virksomhet i mange land. Disse konsernene må ikke bare forholde seg til ulike bilaterale FATCA-avtaler (IGA), men vil i tillegg ofte ha inngått avtale direkte med amerikanske myndigheter (IRS) - ettersom de har virksomhet i land som ikke har fått på plass bilaterale avtaler. En åpning i regelverket for å benytte de amerikanske forskriftene, vil lette gjennomføringen for slike konsern, ettersom de i stor grad vil kunne følge ett sett med regler. Referansen til de amerikanske FATCA-reglene bør også inkludere muligheten til anvende definisjonene fra FATCA-regelverket (bl.a. "Consolidated obligations").

Hva gjelder lovteknikken er det imidlertid ikke nødvendig å ta inn de relevante amerikanske reglene i det norske regelverket for dette formål. Den mest hensiktsmessige

---

² Pkt. 3.2 s. 16

måten å åpne opp for dette på er ved en generell henvisning for å sikre størst mulig fleksibilitet ved endringer i det amerikanske regelverket. Det er etter vår vurdering lite å hente på en kasuistisk opplisting av relevante amerikanske bestemmelser i de norske forskriftene. Det antas at de foretakene som har behov for å følge de amerikanske FATCA-regler selv er godt kjent med innholdet i disse bestemmelsene. En statisk gjentakelse vil fordre en oppfølging fra norske myndigheter hver gang de forskriftene det refereres til endres.

Finans Norge mener de norske reglene bør åpne for anvendelse av amerikanske FATCA-regler som alternativ til norske forskrifter. Dette vil lette gjennomføringen for konsern med virksomhet i flere land.

6. Om rapportering av betalinger til ikke-deltakende institusjoner

De nye rapporteringspliktene knyttet til bankers betalinger til ikke-deltakende institusjoner vil innføres fra 2015/2016. Finans Norge vil påpeke at det er en rekke praktiske og tekniske forutsetninger for å kunne ivareta kravene slik næringen foreløpig tolker disse, og at reglene på området er uklare.

Finans Norge er kjent med at det pågår et arbeid internasjonalt for å sikre en harmonisering av disse kravene, og vil som på øvrige områder foreslå tett dialog mellom myndigheter og næringen for å avklare kravene til rapportering.

7. Særlige spørsmål knyttet til definisjoner og kontoforhold

Det er et gjennomgående problem i høringsnotatet at Finansdepartementet forholder seg til begrepsbruken i avtalen, uten at det fremgår hva de ulike begrepene betyr når avtalen skal anvendes i Norge. Dette fører til en rekke uklarheter. Etter Finans Norges oppfatning må de nærmere reglene i forskrift og veiledning til forskriften baseres på etablerte begreper i norsk rett, og i den grad slike etablerte begreper ikke finnes, bør rapporteringspliktene beskrives utfyllende. I motsatt fall risikerer man å definere ord og uttrykk som har overlappende, men likevel et annet innhold enn etablerte norske begreper, noe som vil gjøre rettsstillingen svært uklar. I det følgende nevnes flere eksempler der det uten nærmere klargjøring vil være svært utfordrende å fastlegge omfanget av rapporteringsplikten.

FATCA-reglene har en "kontotilnærming" ved at både rapporteringsplikten og identifiseringen forut for denne har basis i en avgrensning av kundekonti til nærmere bestemte finansielle konti. I høringsnotatet er dette beskrevet som bl.a. innskuddskonti og forvaringskonti (jf. høringsnotatet pkt. 6.1 s. 32) uten at det gis noen nærmere avgrensning. I denne forbindelse oppstår en rekke tolkningsspørsmål knyttet til

behandling av ulike typer konti og gjennomføring av identifikasjonsprosedyrer og rapportering. Dette gjelder bl.a:

- konsernkonti
- klientkonti
- ideelle organisasjoner som kunder
- rapporteringsrutiner knyttet til saldo ved årsavslutning

Uttalelser i høringsnotatet tyder på at kontobegrepet vil omfatte både ordinære verdipapirkonti og kontrakter som ikke har noen forbindelse til en konto. Dette skaper igjen uklarheter knyttet for eksempel til det som kalles "oppgjør av konto". Er det her snakk om avslutning av kontrakter, realisasjon av verdipapirer på konto eller avslutning av en verdipapirkonto?

Et annet eksempel er avtalens definisjon av "forvaringskonto" der det ser ut til å kunne ha avgjørende betydning om en finansiell kontrakt inngås for investeringsformål eller om formålet er et annet (for eksempel sikring). Det vil imidlertid noen ganger være vanskelig for den rapporteringspliktige institusjonen å vite hvilket formål investoren har med den enkelte investering. I tillegg kan det i noen tilfeller være uklart om formålet er sikring eller investeringsformål, og det er derfor viktig at det oppstilles klare kriterier for hva som anses som investeringsformål i forskrift eller retningslinjer.

En tredje problemstilling er knyttet til rapportering av innestående på konti og markedsverdien av dette. Når er måletidspunktet for slik verdsettelse og hvilke kilder skal brukes for fastsettelse av slike verdier? Og skal bilaterale derivatavtaler (OTC-kontrakter) verdsettes underveis, eller er det bare kontantoppgjøret av slike kontrakter som skal rapporteres ved realisasjon? Det antas at det siste vil være avhengig av om urealiserte gevinster på derivater er skattepliktige i USA, eller om det kun er ved realisasjon at disse er gjenstand for beskatning.

I tillegg kan det reises spørsmål om hvordan rapportering av VPS-registrerte finansielle instrumenter vil foregå. Det norske systemet med direkte registrering i verdipapirregisteret tilsier at rapporteringsplikten påhviler VPS og ikke kontofører, siden kontofører investor ikke "oppretholder" noen konto på vegne av investor. Likevel ser det ut til at man i Memorandum of Understanding har forsøkt å klargjøre dette slik at rapporteringsplikten ligger hos kontofører investor. Dette kan skape problemer dersom kontofører investor rapporterer etter amerikanske regler direkte da det antas at kontofører investor faller utenfor rapporteringsplikten etter amerikanske regler. Det mest hensiktsmessige ville være om rapporteringsplikten ligger hos VPS. En investor kan

ha en rekke konti gjennom ulike kontoførere og en risikerer dermed feil rapportering dersom den som rapporterer ikke har hele bildet.

Som ovennevnte viser er det et sterkt behov for at det fra myndighetshold gis veiledning som kan gi en avklaring på de praktiske problemstillingene som oppstår ved innføring av FATCA. Finans Norge deltar som tidligere nevnt gjerne i en nærmere dialog med myndighetene om veiledning knyttet til avgrensning av identifikasjon- og rapporteringspliktene etter FATCA-reglene.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Trond Søyland
Juridisk fagdirektør

Carl Flock
Fagsjef

